

Tas Latweeschu draugs.

1840. 26 Septbr.

39ta lappa.

Z a u n a s s i n n a s.

Is Nihges. Widsemmes waldischanas=teesa gta Zuhl atkal jaunu pa wehleschanu isladuse, kas deesgan stipri aisleeds nabbagôs eet, un kas Audina, ka katru zilweku, ko panahks ka eet nabbagôs, woi pee meefas strahpeschoht, woi liffchoht zeetumâ, woi tureschoht pee krohna=darbeem; bet ka arri us semmehm katrai muishas waldischanaï un draudses teesai un eeksch pilfateem katrai polzei=teesai 5 rubli sudr., un tã arri katram postes-kommissheeram un katram krohdsineekam 2 rubli sudr. buhschoht ja=maksa par strahpi, par katru ubbaggü, ko winni sawâ walsti zeesch un ko us deedeleschanas panahk, un ka schi strahpes nauda tai draudsei par labbu nahkschoht, pee kurras tas nabbags, ko usses, peederr.

Is Peterburges. 22trã August polzei=teesa dabbuta sinnaht, ka eeksch ta Kreemu birgera Sa=bakin mahjahm 3 behrni, fainneeka raddineeze un weena deenest=meita us ahrabm rohkahm apsirguschï, nu patte tahs karraschas ehdufchi un to koffi dschruschi, ko meita patte bija fataisijuse. Wehmens wisseem weenã gabbalã greesahs un speedejs usnahje. Teesa, pahraudsidama kehki, atradde wiffôs kalcôs, arri pee greesteem, us schkappeem un galdeem, un ir us dascheem kehku rihkeem baltu pulweri, ko tur sweschs wihrs bija iskaijijis, fainneekam fohlijis, rohs kusionus, ko sauz tarakahnas jeb pruffakus, no mahjahm isnihjinahht wiffus. Dokteri ruhlin sinneekem dewe sahles, un schee weht par loimi atspirge; to pulwert un tahs karraschas, kas weht atlikfuschas, nodewe pee dokteru teefas, tai us apteekeru wihsi gruntigi ismekle, kas tas tahds pulwers effoht; ur to sweschu wihrü — gan jau dabbuta rohkã.

Is Odeffas pilfata. Dur dsikkã Kreemu semmẽ pee melnas jahras jau preeksch gaddeem zitti kungt us to fabeedrojusches, jo deenas jo mairak isdohmaht, kas wifs tannis mallãs pee semmes lohpschanas derroht. Schi beedriba jau pirnãjãs sanahkschanãs arsinne labbu leetu essam, skaidri sinnaht, ar kahdu arflu jo labbaki strahdajohht un kahdam wiffmak spehka wajagohht?

jo tannis puffès semneekem daschadi arkti, no kurreem schahs bildites israhda
treiadus.

Katrs semneeks usteiz sawu, un fungi zits weenu, zirs obru, un lihds schim
wehl ne weens ne usnehmahs, scho leetu kreeti ismekleht. Za pehz taggad schi
beedriba patte to isdarris. Ne fenn aizinajuse semneekus un lungus, kam tif
zerribas, ar sawu arktu zittus uswinneht, lai 15tâ Septbr. fanahl un winnu
preekshâ ar saweem arkleem par prohwi strahda; isfohljuse 500 rublus tam zil-
wekam par sawadu gohda dahwanu, kam tas arks buhs, ar fo tif patt weegli
plehsumu, kâ tihrumu warrehs apstrahdabt, un 300 rublus tam, kurrea arks
tif preeksh tihromeem tas wisslabbakajs buhs. Islassiti peez wihri, kas sem-
mes leetas proht, irr kâ par arktu teefnescheem un scheem par sinu sawadi lik-
kuimi farakstiti, kas skaidri mahza, kâ winneem sawa teesa buhschoht ja=spreesch.
Nosazzihets schinnis likkumds arri femischki, ka winneem ja=luhko 1) us to wag-
gu, zil dsikka un zil platta winna irr; 2) us to spehku, fo eejuhds, 3) us to
laiku, zil preeksh katras waggas wajjaga, un 4) us to, zil arktis pats maksfa.
Zurflabt winneem arri peeteikts, lai tahdus arktus, kam wairak kâ 4 pahru wehr-
schu preeksh plehsumu un 2 pahru preeksh tihruma wajjaga, tâ patt arri tah-
dus, kam waggas naw dsikkakas, ne kâ 6 tukus, pee schahs prohwi=arschanas
labbaki ne peenemm wis. Ko schee teefneschi buhs atradduschi un nospreedu-
schi, to wehl tai beedribai paschaj studdinahs, bet tif ka schi winnu spreedumu
buh apstiprinajuse, ta apsohlita nauda tiks ismaksata.

Is Lauries gubbermentes, arri melnas juhreas mallâ. Tannis
puffès muhscham naw dsihrehts, ka wilki buhtu zilwekeem uskrittuschi, kâ gan dasch-
reis eeksch Widsemmes noteek. Zur wilku pa wissam mas rohdahts, irr bailigi
un no zilwekeem plehpjajs. Daschi lautini gan leelahs, ka jahjoht tohs panah-
koht un ar pahstageem nosittoht, bet zitt apleezina, ka ir ne ar bissehm teem
warroht tumotees. Arri aitahm tif tad uskrihtroht, kad gans naw klah, wot gult,
un kad aitu pulkam usnahk, tad retti weenu pa wissam saplesch, bet 20 lihds
30 gabbaleem pa weetahm eekohsch. No schahm wahtim lihds schim dauds lohpinu
nosprahge, bet tok ne warram fazzih, ka pee mums tâ bijis, kâ Widsemmé, kur
rehkina, ka no 100 awim ifnogaddâ 16 zaur wilkeem aisgahjuschi. Lihds schim
tahdas wahtis ar brandwihnu un sahls=uhdeni ismagsajam, lai sahk labbi is-
strutteht, bet tatschu retti palihdseja; jo leeka galka driht atraddahs un tahrpi eemet-
tahs. Bet nu sawas fareetas aitas labbaki prohtam ahrsteht. — Jo
preeksh pahri gaddeem, kad tē weens pats wilks 23 aitas bija lohdis, un tâ
patt gans kâ muishas lungs jau dohmaja labbaki schahs nokaut, ne kâ ilgaki
likt zeest, tad arnahze Tartaru=semneeks un usnehmahs par masumu tahs isdseedi-
nah wissas. Ahtrumâ uskubre ugguni, sakrahje wezzu kaulu labbu tschuppi, un

fchohs ar weenu gallu eelikke uggunt. Kad kauli labbi bija eedeggufchees, tad tohs pa weeneem nehme ahra un ar deggofchu gallu aitahn pufchas weetas pahrswillinaja. Raustijahs schahs gan maktigi, bet drihs atdsihjabs, fkrehje zittahm lihds ganniba un ehde, it ka ne kas ne buhtu notizzis. Wahris jau euhlin apreppe, un pehz mas neddetahn tik reete ween bija redsama. Us tahdu wihs wiffas 23 aitas laimigi tikke dseedinatas un arri ne weena pa to laiku ne noleese.

• **Tahs ihfas firnas par muhsu pafauli jeb semmi 43schais gabbals.**

Wehl par Pireneas pufffallu. No kustoneem, kas schè irr, ja peeminn papreefschu Spaneru aitas, kureas merino aitas sauž. Schahs aitas par wiffahm zittahm tahs labbakas, tapehz ka minnahm wiffu smalkaka willa. Zittahre schahs aitas zittur ne kur ne bij, ka tik Spaneru semmè, bet taggad to paschu arri daschàs zittàs semmès deefgan, un nu kahdi gaddi irr, ka arri pee mums daschi muifchas lungi tahs few par dahrgu nandu sagahdajufchi, kohpj un audfina. Zittas aitas, kas flitakas, tur arri pulfs. Sirgi Spanereem arri tohti labbi. Zee irr stalti un muddigi. Bet wairak ne ka sirgus Spaneri un Portugifexi ehfelus un wiffu-wairak muhl=ehfelus mihto. — Ehseti, ka es jau ween reisi peeminnejis, tahdi lohpi, kas gan ka sirgi isfkattahs, bet kurreem tohti garras aufis un gohwju aste; muhl=ehseti tahdi ka ehseti, bet leelaki un stiprakt. Schee peedfimsi no ehsetu mahcehm, kad ehseti, tas irr sirgu tehwinì, pee tahm bijufchi. Ehseti, un ihpafchi muhl=ehseti, kalnainàs semmès tohti derrigi preefsch nastu neshanas, johschanas un braufschanas. Kad kas Spaneru woi Portugifexu kalnds staiga, tad tas dauds reisi garru strehki no muhl=ehseteem reds, kurreem kohpmanu prezses us mugguras usfeetas un ar smukku dekki apfegtas, un kurri ar pufchkeem pufchloti un pulkstemifcheem apfahreti, zits pakkal zitta schaurus latnazjellus augfcha un semmè kahpi. Us ta, kas tas pirmas, un us ta, kas tas pehdigais, wihs johj. Ta tur laudis prezzi no weenas mallas us ohtru fkappe. — Zee laudis, kas schè dshwo, Spaneri prohti sawa un Portugifexi atkal sawa semmè, warr fazzihit no raddu tautas, un tapehz arri winnu wallodas tahdas, ka leela starpiba tur naw. Tizziba winneem ta Kattolu tizziba, un tee sawu tizzibu tik tohti par to weenigu ihstenu kristigu turra, ka wiini wiffus, kam kahda zitta irr, par paganeem rehkina. Wezzòs laifòs, wiffu wairak Spaneri, it ne weenam, kam zitta tizziba, pee fewis kahwa dshwoht. Kad kahdu tahdu sawa semmè usgahja, tad to zeetumà lifka, un ja tas no sawas tizzibas ne atkrieta un Kattolis ne palifka, tad to par fahdana-behnu nosauza un ar uggunt fadedsinaja. Zittà gabbalà es jums par scho leetu wairak ko stahstifchu. — Prahts winneem drohfsch, tapehz arri labbi karra-wihri, ihpafchi Spaneri; dserfchanu ne mihto, un dsehrajam buht pee winneem par leelu kaunu; ar masumu peeteef, kad gabbals maifes un zihpols woi fiplohks, kurreus abbus tee tohti labprahit ehd, tad jau gan; lammatees un Fehfitees, kad zits prett zitta fadufmojuschees, dauds ne proht, bet tas irr teefa, kad tohti fahfirdijufchees, un tas drihs noceef, tad ar nafcheem woi dolkeem, ar tahdeem ihseem durrameem

eerohtscheem, kas kà seeli ihteni irr, zies zittam wirsà, un tà darroht daschu reist
 draugs draugu, nõdurrd. Zur klacht winni, tohti lepni, un laiffi, kad ja strahda.
 Dehna, ka paschi pirnee zilweki pasaulè, un ka strahdacht ne peeklahjabs, kad
 it waijadfigs darbs naw. Bet tapehz ka ne wihshoi strahdacht, winni, laut arri
 tà semme tohti labba, nabbagi irr. Ne senn tas irr, tad Spaneru kehniam
 faws un Portugiseru kehniam atkal faws seels semmes gabbas Amerikà pee-
 derreja. No tur tee ikgadda leelu baggatibu dabhuja, daschadas dahrgas leetas,
 un seltu un sudrabu; bet ko tas palihdseja! Rà tas nahja, tà tas aisgahja. Tohti
 dauds leetas, ko paschi buhtu warrejuschy patoiffhe, no sweschahm semimehm pir-
 ka. Zur nauda aisgahja. Sweschneekem bij labbumis un winni paschi nabbag-
 gi bisuschy, nabbagi palikka. Zabs abbas leelas semmes Amerikà winni pasau-
 deja, un nu jo nabbagi palikka. Bet buhtu wehl warrejuschy bes leelahm beh-
 dahm dshwoht, ja paschy semme winneem ne buhtu breefwiigs karsch bijis.
 Prantschi kad Bonaparte pahy winneem waldija, gribbeja Spaneru un Portugi-
 seru semmi appaksch fewl dabhuht, un tur ar leelu karrà spehku eelaufahs, un
 ilgi, wiffuwairak ar Spanereem, kahwahs. Pehz, kad meeru ar scheem dertseja,
 paschy starpà, prohti Spanereem sawà un Portugiseru atkal sawà starpà, ne-
 meers zehlahs. Zicci gribbeja, lai tahda, zicci atkal, lai zittada waldishana irr,
 un tapehz pulks prett pulka gahja un kauschanas bija wiffàs mallàs. Portugi-
 seru semme preeksch kahda laika atkal meers palikka, bet Spaneru semme lihds
 schai balcai doenai schis nemeers, ihpaschi seemelà puffed, bijis. Taggad tas nu
 arri sche, kà isskarrabs, beidsees. Kur karsch, tur pohstis, un kad laudis sawà
 paschà starpà nemeerà un karrà, tad jo leelaks pohstis; tapehz tur tee zilweki
 taggad pa wiffam nabbagi. Leelas nabbadfibas deht, bet arri tapehz, ka ne wih-
 scho strahdacht, un ka labbi eemahzjuschees kantees, dauds eahkstofchi par rasbat-
 neekem palikkuschy. Tee kands aplahrt wasajabs un melle reismannus sakert
 un aplaupihc. Rad par arshschani runnahr, tad ja sakka, ka semmeem lau-
 dim tur tohti tunisch prahts. Mahzitaju winneem gan seels pulks; Spaneru
 semme wairak ne kà 20,000 un Portugiseru semme wairak ne kà 30,000, kas
 pee mahzitaju kahetas, woi basnij-kungi, woi klosteru muhki buhdani, peederr,
 un klosteri, tur muhki woi muhku jumprawas, nonnas, dshwo, pirnà semme
 2000 un ohrà 500, bet mahzischanas, kas derr zilwekus prahtigus padarriht,
 mas.

Zabs mihklas usminna, kas preekschajà lappà: Paiseklis jeb mihksteelis.

M i h k l a.

Melns es pirti ee eemu,
 Sarkans atkal isnahku.

Libds 25. Septbr. pee Nihges irr atnahkuschy 999 fuggi un aisbräufuschy 888.

Brihw drilleht. No Widssemnes General-gubernementes puffed:
 Dr. C. E. Napierky.

Latweeschu drauga

p e e l i f f u m s

pee № 39.

26 September 1840.

Rā

ustizzams Lutters sawā laikā laudis pamahzijs,

Deewu luhgt.

Dhtra, beidsama datta.

Wehl pah̄r zettortu luhgſchanu.

Bet ſchi luhgſchana ihpaſchi arriḁſan irr prett muhſu wiſſſtipraku eenaidneeku, prett wellu. Schis weenumehr tikkaḁ peh̄z to ween tiſko un dſennahs, mums noxemt, ko Deews bewis; un wiſch naw meerā ar to, ka garrigu walbiſchānu aiſkawe, dwehſeles peewildams un ſawā warrā dabbudams, bet wiſch arri mekle padarriht, ka laiſiga walbiſchana labbi ne iſdohdaḁs. Winnam ſchehl, kaḁ Deews zilwekam maiſes-kummaſianu dohḁ, un kaḁ ſchis to ar meeru bauda; un ja buhtu wianna ſpeh̄kā, un Deews un muhſu luhgſchana to ne ſawal-ditu, taḁ mehs gan ne paturretum ne ſtohb̄ru tihrumā, nedſ graffi mahjās, nedſ paſchu dſih-wibu; ſewiſchki tee, kam Deewa wahr̄di, un kaſ no ſirḁs grihb̄ palikt par kriſtigeem laudim.

Ed nu Deews mums parah̄da, ka wiſch mums klaht ſtahw eekſch wiſſam muhſu beh̄dam, un zil uſtizzigi wiſch arri par muhſu laiſigu uſturru gaḁda. Un kautſchu wiſch to itin baggaſgt dohḁ, te paſcheem beſdeewigeem zilwekeem un greh̄zineekeem; tomehr wiſch grihb̄, lai paſchi par to luhb̄ſam, atih̄dami, ka mehs to dabbujam no wianna rohkam, un kaḁda ſcheh̄liga tehwa-ſirḁs wiinnam uſ mums. To kaḁ wiſch ſawu rohk̄u atrauj, taḁ jau ne kaſ ne warr iſdoh̄tees labbi; ka gan iſdeenas redſam un dſirdam.

Pah̄r peektu luhgſchanu.

Mehs pee ſchahs luhgſchanas dohmajam uſ muhſu nabbagu greh̄zigu dſihwoſchanu. Gan mums irr Deewa wahr̄di, mehs tizzam, un Deewa prahtu darram, un arri zeeſſcham, no Deewa ſcheh̄laſtibas un ſwehtibas dſihwodami; tomehr ta pat ne eſſam beſ greh̄keem, un iſdeenas daudſtreiſ kluhpam un malbamees; jo mehs paſaulē dſihwojam ſtarp zilwekeem, kaſ mums daudſ tauna darra, un muh̄s ar to kaḁrdina uſ nepazeetibu, duſmibu, atreebſchanu un zitteem greh̄keem. Beſ tam pats wels arri wehl tuwumā, kaſ zekahs prett wiſſu to, ko pa preekſchu eſſam luhguſchi; un woi warr buht, ka zilwekſ weenumehr paleek paſtahwigs, ta beſ galla zihnidamees?

Par to mums nu atkal lohti waijaga luhgtees: tehws miſhlaſ, pametti mums muhſu parrabus! Tomehr ne buhs dohmaht, ka Deews greh̄kuſ ne peedoḁd beſ muhſu luhgſchanas, un pirms paſchi eſſam luhguſchi. (Jo wiſch mums ſwehtu ewangeliumu de-wis, kur greh̄ku peedoḁſchanas ween, pirms wehl par to bijam luhguſchi, un uſ to doh̄majuſchi.) Bet te waijaga, ka paſchi ſcho greh̄ku peedoḁſchanu paſih̄ſtam un meklejam. Bet ſchi meeſa, ar ko ſche ſtaigajam, jau irr taḁda, ka Deewam ne uſtizz, nedſ kaḁdu labbu no ta gaḁda, bet taunas kaḁribas weenumehr eekſch taḁs zekahs; un mehs iſdeenas apgreh̄kojamees ar wahr̄deem un darbeem, darridami, kaſ tauns, atſtaḁdami, kaſ lab; nu taḁeh̄t ſirḁs weenumehr tauna apſinnahs, un meeru ne warr atraſt, bet bſh̄ſtahs

no Deewa busmibas un fohdibas, un ne klausa, kad ewangeliuma mahziba gribb eepreezinacht un eedrohschinacht; un tadeht wajjaga, ka zilweks bes mitteschanas schurpu steis dsahs, sirdi eepreezinacht un stiprinacht, Deewu luhdsoht.

Bet Deews gribb, ka wiinnu ta luhdsam, lai paschi lepni un augstprahtigi ne paleekam, ar fawu taisnibu leelidamees. Deews gribb, lai tas, kas dohma, ka pats jau irr taisns, un kas zittus nizzina, lai tas, ta luhdsoht, few paschu usluhko pahrbaudidamees; un tad schis atraddihs, ka pats ta pat taisns, ka wiffi zitti, un ka mums wiffseem preeksch Deewa ja pasemmojahs, wehl preezadamees par to, ka winsch grehkus peedoht. Un lai jel ne weens ne dohma, ka schahs grehku peedohschanas wiinnam ne wajjag, kamehr schai pasaulé dsihwo! Ar wahrdu fakfoht: ja Deews bes mitteschanas ne peedoht, tad paschi effam pasudduschí.

Nu tad schi luhgschana ta irr saprohtama, ka Deews muhsu grehkus ne gribb usluhkoht, nedf peeminneht, ko ikdeenas nepareisi darram; bet, schehligs buhdams, gribb peedoht, ka winsch apsohliis; winsch ar to mums gribb doht preezigu un drohschu sirdi, wiinna preekscha stabweht un luhgt. Zo kad sirdi naw meera ar Deewu, un schi wiinnam ta ne ustizz; tad muhscham ne drihkfeseehs luhgt. Bet tahdu preezigu un drohschu sirdi zilweks ne kur ne dabhuhs, ja ne sinnahs, ka Deews grehkus peedewis.

Bet sché wehl kahdi wahrdi klah, kas ittin wajjadnigi un derrigi, prohti: it ka mehhs pamettam faweem parradneekeem. Deews stipri apsohliis, ka winsch mums wiffus grehkus peedohts, bet ar to wiinnu, ka paschi arridsan peedohtdam sawam tuwakam. Zo ittin ka mehhs ikdeenas daudfreis prett Deewu, apgrehkojamees, un winsch tomehr no schehlastibas wiffu peedoht, ta pat mums arri weenumehr ja peedoht sawam tuwakam, kas mums skahdi un netaisnibu padarra, niknu sirdi parahda u. t. j. p. Ja tu ne peedohti, tad arri ne dohma, ka Deews peedohts; bet ja tu pats peedohti, tad tu preezigi un drohschi warri tizzeht, ka Deews ir tewim peedohts debbesis. Bet to atkal ne darrihs tapehz, ka tu zitteem peedohti; jo winsch to darra no few pascha un bes muhsu nopelna, tiklai no schehlastibas ween, par to, ka winsch to irr apsohliis; winsch mums lizzis ta luhgt mums par sihmi, lai muhsu sirds paleek drohscha un preeziga, ta ka winsch arridsan (Kuhf. 6) irr apsohliis, fazzidams: peedohtdeet, tad jums taps peedohts; un schee wahrdi ar schahs luhgschanas wahrdeem faeet. Tapehz arri Kristus, mahzkeem tehwareisi mahzjis (Matt. 6), wehl reisi fakka: kad juhhs zilwekeem wiinnu no see gumus peedohtat, tad jums juhfu debbefu, Tehws arridsan peedohts.

Tadeht Deews to schai luhgschanai peelizzis klah, ta pat ka sihmitti kahdu, lai mehhs luhdsoht peeminuam wiinna apsohlschanas, ta dohmadami: mihtais Tehws, es ne nahku, nedf peedohschanas luhdsu tapehz, ka dohmaju, ka ar faweem darbeem warru deesgan darriht, woi to pelniitees; bet nahku tapehz, ka pats to effi apsohliis, scho sihmi klah likdams, pee ka warru pasiht, ka mannim tik teescham effi peedewis, it ka tu pats man grehku peedohschanu buhtu fluddinajis. — Zo to paschu, ko kristibas un swehta wakkarina ahriga sihme padarra, to arridsan schi sihme, prohti ka muhsu sirdis pee tahs eepreezinajahs, stiprinajahs un eedrohschinajahs; un Deews to ihpaschi tapehz lizzis klah, ka, to uskattoht, ikstundas' ar to warram stipriatees; jo ikstundas kas buhs, ko zitteem warram peedoht.

Vahr festu luhgschanu.

Mehhs nu deesgan effam dsirdejuschi, zil darba tas makfa, ka dabbutjam wiffu to, ko luhdsam, un arri pee ta paleekam; un ir tas naw bes kluhpschanas un maldischanas. Un kaut arri grehku peedohschanu effam dabbutjuschi, un sirds meeriga palikkusi, par to ka grehku naste gluschí nowemta, tomehr wehl irr ta, ka zilweks gan schodeen labbi stahw,

bet rihtu atkal kriht, atkahpdamees. Tapehz, kad nu effam taisnoti, un, firdi labbi ap-
funnadamees; Deewa preekschâ stahwam, mums tomehr atkal ja luhds, lai dohd, ka atkal
ne atkahpjam, un kahrđinaschanahm waku dohdam. Bet tee, kas muhs us grehkeem
kahrđina un peewill, irr schee trihs: meesa, pafaule un wels. Zo schai meesa mehs
nu jau dshwojam, un wezzais Ahdams mums peekerrahs; schis kustahs weenumehr,
muhs ikdeenas kahrđinadams us neschkshstibu, flinkofchanu un palaischanu, us rihschanu
un plihfeschanu, us plehsfigu prahtu un wiltibu, un ka tuwaku peewillam, un tam pahri
darram, ar wahrdu fakfoht: us wissadahm niknahm kahrđibahm, kas pascham zilwekam
jau peestahjahs; un ta pat arri muhs us grehkeem peewill zitti laudis, ar ko kohpa dsh-
wojam, un kas mums taunu parahda un mahza, un daudsfreis daschu schkshstu un beswai-
nigu firdi fagahna un peewill.

Tad arri wehl schi pafaule, kas muhs, ar wahrdeem un darbeem apkaitnadama,
us dusmibu un atreebschanu skubbina. Tur tikkat ween irr eenaidibas un skaudibas, un
nikna prahta, tur irr warras darbu un netaisnibas, neustizibas, atreebschanas, lahdes-
schanas, lammaschanas, nepateefas wallodas, lepnibas un augstprahstibas, tur klahr arri
pahreeku leela branguma un greesnuma, un kahrđibas pehz laiziga gohda un warras.
Ne weens tur ne grihb buht par semmaku; ikweens tikko, augstakâ weeta sehdeht, lai
wissi tikkat us winnu ween skattahs.

Wehl klahr nahf pats wels. Schis wissur irr klahr, rihsdinadams un grehkuugguni
eepuhdams; bet fewischki winsch skubbina us to, ka zilweks Deewa wahrduh pahre galwu
laisch, un winna darbus nosmahde, un ka winsch muhs nogreesch no tizibas, zerribas
un mihlestibas, muhs eewesdams netizibâ, aplamâ drohschibâ un firds apzeetinaschanâ,
woi ka mehs atkal wissu zerribu atmettam, Deewu atsleedsam un saimojam, un wissadu
zitta negantibu padarram. ~~Tee nu irr tee tikkt un walgi, ko wels ismett; tahs irr tahs~~
uggunigas bultas, ko winsch zilweku firdis eemett; meesa un affins ween to ne darra.

Tahs nu irr gruhstas un breefnigas kahrđinaschanas, kas ikweenam kristigam zilwekam
usnahf, kaut ir tikkat weena patti us reises ween nahfku, ta ka mums gan isktrundu ja luhds,
kad nu jau schê dshwojam, kur mums no wissahm mallahm wirsu stahw, un muhs dsenn; ja
luhds, lai Deews dohd, ka ne peekuhstam, un atkal atpakkat ne krihtam grehkôs, kaunâ un
netizibâ; jo zittadi mehs arri pahre wissu masakahm kahrđinaschanahm ne spehsim uswarreht.

Kad mehs luhdsam, lai Deews muhs ne eewedd eeksch kahrđinaschanas, tad tas
naw faprohtams ta, lai Deews kahrđinaschanas pa wissam nonemm; bet ta faprohtams,
lai winsch mums spehku dohd, pretti turretees. Zo paschi jau ne warram palikt bes kahr-
đinaschanas us taunu, par to, ka meesa dshwojam, un wels mums tuwumâ. Tur jau ne
kas ne palihds; wajag eekrist kahrđinaschanas. Bet tapehz mehs nu luhdsam, lai Deews
palihds, ka tur ne paleekam un gluschi ne noslihkstam.

Tapehz ta irr zitta leeta, kad zilweks kahrđinaschanu firdi nomanna, un zitta atkal,
kad winsch tai paklausa, darridams, us ko zitti kahrđina. Ta jaunus laudis fewischki
kahrđina patti meesa ar sawahm kahrđibahm; pehzak, kad laudis jau peeauguschi un wezzi
palikkuschi, tad pafaule tohs kahrđina; bet pascheem kristigeem zilwekeem, kas jau pa-
stahwigi tizibâ, scheem pats wels wehl uskriht wirsu. Bet kad kahrđinaschana mums
pascheem jau ne patihk, un paschi wehlejamees, walkâ tik no tahs, tad mums ne
warr kaiteht, ka to nomannam un fajuhtam; jo kad mehs to ne nomannitum, tad ta ne
buhu fauzama par kahrđinaschanu. Bet kad zilweks kahrđinaschana waku lauj, kad pretti
ne turrahs, nedf Deewu luhds, tad warr fazzih, ka ta winnam irr patihkama leeta.

Zapeh̄z kristigeem laudim jau pa preekschu ja fataisfahs us kahrbinaschanahm, un ik deenas ja gaiba, ka tahs teem weenumehr usnahks, ta ka ne weens tik drohsch un bes behdahm sawu zekku ne staiga, it ka wels tahli buhtu nohst; bet mums ar weenu ja gaiba, ka winsch fittih̄s, ka paschi warram fist pretti. Zo lai taggad arri esmu ittin schlihts, pazeetigs, un mihtlign, tomehr wels wehl scho stundu man tahdu bultu warr eeschaut firbi, ka tik ko spehschu stahweht us kahjahm; jo winsch tahds eenaidneeks, kas ne kad ne mit tahs, ned̄s peekuhst; un tik ko weena kahrbinaschana beidsahs, tad zitta jauna jau sahksahs.

Zapeh̄z labbaku padohmu ne warr doht, ne ka scho: steidsees schurpu pee swehtas luhgschanas, un luhdsi no firbs ta: Zeh̄ticht mihtais, tu effi pawehlejis, ka man buhs luhgt! ne laid man atkahptees, kad manni kahr dina! — tad pats, ak zilweks, gan redsefi, ka kahrbinaschana atstahs no tewis, un ka pats palikfi wirsu. Bet ja drihtstees, pats glahbtees ar sawu padohmu un spehku, tad wehl siktaki padarrift, un wellam wairak waktas ween dohfi; jo winnam tschuhstas galwa; kur schi leen zaur, tur arri wiffa meesa; bet luhgschana winnu speh̄j sawaldicht un aisdicht prohsam.

Vahr feptitu luhgschanu.

Mehs te luhdsam: Zeh̄ws mihtais, dohd ka wakt teekam no wiffas nelaimes. Tas irr arri prett wellu, un prett wiffu grehku nelaimi. Zo wels, ne ween melkulis, bet arri flepkawa buhdams, weenumehr tikko peh̄z to, ka wiffadu nelaimi un behdas mums warr padarricht. Zapeh̄z preeksch wiffahm leetahm wajaga, ka meh̄s prett scho paschu pirmu eenaidneeku Deewu luhdsam. Zo ja Deews muhs ne usturretū, tad paschi ne stunda laiziu ne warretum buht drohschi no launa.

Ze nu atkal redsi, ka Deews grihb, lai winnu luhdsam pahr wiffu, kas ir muhsu meesai stahdi padarra, ta ka tu paligu ne kur ne mekli, ka tikkat pee winna ween. — Bet winsch par to leef luhgt pascha beidsama galla. Zo kad grihbam, ka paleekam pasfargati un ispehtit no wiffa launa, tad mums pa preekschu Deewa wahrdu firbi buhs tur recht swehtu, un wajag ka winna walstiba pee mums nahk, un ka winna prahts noteek muhsu starpā; peh̄z to Deews muhs arri grihb pasfargat no grehkeem un launa, un tur klacht no wiffa, kas mums sahpes un stahdi padarra.

Ta nu Deews mums lizzis preekscha wiffu nelaimi, kas kaut ka mums warr useet, ta ka ne warram aisdildinatees, kad ne grihbam luhgt. Bet nu arri wajaga, ka mahja mees: Amen fazzicht turklacht, tas irr: ka stipri tizzam, Deews teescham effoht paklausijis, un ka mums buhschoht, ko effam luhgusch. Zo mums ja luhds ar tahdu firbi, kas ne luhds ta pat ween, woi nu buhs, woi ne buhs, bet kas sinn, ka Deews ne mellohs, kas peesohljis, to doht. Zapeh̄z tee darra nepareisi, kas ta luhds, ka no firbs ne drihtst fazzicht: man buhs, ko esmu luhdsis, un kas stipri ne tizz, ka Deews paklausih̄s; bet kas prahta schaubjahs, fazzidami: kur es gan drihtstetohs teiktees, ka Deews mannu luhgschanu paklausih̄s? Woi ne esmu nabbaga grehjneeks? u. t. j. p. Ta winni runna, par to, ka ne usluhko Deewa apsohlischanu, bet ka stattahs us saweem pascheem darbeem, un us sawu paschu wehrtibu; un Deewu smahde, to par melkulu darridami. Zapeh̄z schee arri ne ko ne dabbu, ka swehtais Zeh̄kabs fakka: kas Deewu luhds, tam buhs eeksch tizzibas luhgt, ne schaubidamees; jo kas prahta schaubahs, tas irr lihdsigs jubras wilnam, kas no wehja tohp schaubihts un meh̄tachts. Zo tahdam zilwekam ne buhs dohmaht, ka tas no ta Runga ko dab buhs. Red̄s, jif gauschi tam Rungam grihbahs, lai stipri tizzam, ka ne luhdsam par wolti, un lai sawu luhgschanu paschi ne smahdejam, woi par neeku turram. 3.